

Sažetak videa „kod kuće”

Situacija:

Bračni par Christine (83) i Fritz (86) žive kod kuće. U ovoj epizodi gospodin Fritz već 1/2 godine ima dijagnozu Alzheimer (srednje teška demencija). Prošli tjedan morao je raditi još jedan test (MMSE) i postigao je 16 bodova (vidi i oblike demencije MMSE / MMST). Gospodin Fritz poriče da je bolestan i grdi liječnika koji mu je postavio tu dijagnozu. Ponekad ode u podrum za hobi, ali tamo stvara sve veći nered. Ponekad samo sjedi i ne radi ništa.

Što VI odgovorite kada konfuzna osoba želi ići kući, IAKO je kod kuće?

Sadržaj snimka:

Bračni par sjedi za stolom. Gospodin Fritz stalno prelazi rukom po stolnjaku... Žena ga pita ZAŠTO to radi i dodaje da ga tako mrlja. I također tvrdi da opet ima mrlja. Treba se konačno smiriti; ona stavlja svoju ruku na njegovu. Ali, čim ga pusti, on počinje ponovno. „Ne, nemoj opet”, grdi ga. I ponovno pokušava držati mu ruku na mjestu. I on sada želi kući. „Gdje bi želio ići? Pa, kod kuće si!” On poriče, a ona odgovara: „Pogledaj oko sebe...” i pokazuje mu na namještaj. Ne prihvaća ni to da tu žive već 40 godina. ON OVDJE NIJE KOD KUĆE! Ustaje i odlazi.

Analiza:

Prvo: Gospođa Christine pita „ZAŠTO” on neprestano gladi stolnjak. U našem videu „Sustavi pamćenja / priprema” i također „Krađa” objašnjeno je da je pitanje „zašto” nepovoljno, da ga se uopće ne bi trebalo koristiti s konfuznim ljudima. Gospodin Fritz sigurno ne bi mogao (ni kad bi znao) na to odgovoriti tako da ona bude time zadovoljna! I sada gospođa Christine tvrdi da on prlja stolnjak, da, već ima mrlja... Njena izjava nije baš vjerodostojna - dapače on ju čini nervoznom... Kad ga pokuša uhvatiti za ruku i nastavi ga kritizirati, dosta mu je. Ne osjeća se prijatno. A GDJE se najvjerojatnije osjećate prijatno? Kod kuće! Ali to OVDJE ne može biti, jer OVDJE mu nije dobro! Svi njezini argumenti da je on OVDJE kod kuće, beskorisni su.

Razmišljanja:

Glađenje rukom, povlačenje za majicu itd. **uobičajeno** je kod demencije. Značenje nije sasvim jasno.

Mnogi ljudi povlače (naizgled nervozno) svoju odjeću ili predmete kada su uzbuđeni - možda je to **moždani podražaj**; možda potreba da **osjećaš sebe**, da **primaš poticaje**, da **budeš potreban**, potreba za **naklonošću**, da budeš **zaposlen**?

Možda je to samo **signal** vanjskom svijetu, ali se ne može izraziti riječima. Ako je **mimika mirna** i opuštena, trebalo bi biti **u redu**, ali ponekad su crte lica **napete**: Možda **bolovi** koji se ne mogu imenovati? **Glad**? **Strah**? Neki drugi nemir?

Ako **glađenje** po stolnjaku protumačimo pozitivno, onda možemo biti veseli što se osoba želi izraziti; možemo pokušati ponuditi ili predati predmet (presvlake, pokrivač) tako da osoba s tim predmetom može osjetiti podražaje.

Želja za odlaskom „kući“ često **NIJE** pitanje „**KAMO?**“ nego „**KAKO?**“ - također ovisi o okolnostima.

Netko u domu za umirovljenike možda se zapravo želi **vratiti u stan** u kojem je prethodno živio. Ljudi s konfuzijom u vremenu mogu se osjećati čudno u vlastitom domu jer sebe **doživljavaju kao djecu** ili adolescente, a pojavljuju se slike **doma njihovih roditelja**. Vrlo često, međutim, to je izraz **nelagode**, znak da se ne osjeća dobro **ovdje i sada**. **Objašnjenja** da se već nalazi kod kuće **obično NE pomažu** (npr. upućivanje na adresu, namještaj itd.)! A ako je netko smiren nakon objašnjenja, ne znači da je to i prihvatio. Može biti i rezignacija, bespomoćnost, osjećaj prepuštenosti na milost i nemilost...

Uz pomoć **pitanja** (što? tko? kada? gdje? - ali nikad zašto? kako to? zbog čega?) možete razjasniti kakvi su **osjećaji** prisutni i možda također otkriti **potrebe**; npr. „Kako je kod kuće?“, „Tko je kod kuće?“, „Što radite kad ste kod kuće?“ itd.

Možda će poslije pitanja TKO je kod kuće doći i ime psa koji osobi nedostaje? Ili braća ili sestre... Možda se radi o ljubavi, bezbrižnosti i sigurnosti? Možda bi gospodin Fritz na pitanje **ŠTO** želi raditi kod kuće odgovorio da ima posla. Tada ga možemo pitati o poslu, pohvaliti ga za njegovu marljivost i u konačnici bismo vjerojatno pretpostavili da „želi biti potreban“, da „treba zadatke“... To možemo uzeti u obzir u dnevnoj rutini. Ponekad ga pitati da vam pomogne. A ako je riječ o psu, mogli bismo pokušati uspostaviti kontakt sa životinjama (susjedi? Prijatelji? Terapeuti sa životinjama?), potražiti stare fotografije na kojima bi se ova životinja još mogla pronaći. Čak i ako ne možemo dati ljubav koja se traži, ipak možemo dati određenu sigurnost kroz **SVOJE** ponašanje, možda malo naklonosti. Potruditi ćemo se da pružimo **malo** bliskosti. Sjednemo s našim klijentima

(prije toga pitajte je li to u redu). **Fizička toplina** također može pomoći u prenošenju psihičke topline. (deka, tople cipele, džemper, juha, čaj...), često pomaže i **dotir** (ako se to prihvati); samo naše zanimanje pomaže; ako se osoba odbija razuvjeriti, pitajte možete li ići s njom? Pričekajte dobru priliku za razgovor i ponudite: „To je zanimljivo, molim vas, recite mi nešto više o tome... Hajdemo na kavu i pričajte mi kako je bilo...”

Uvidi:

Ako netko želi ići kući, bez objašnjenja DA je osoba već kod kuće. Klijent bi to sam prepoznao da je ovakva logika moguća! Pitanjima provjeriti što se krije iza toga (bez ZAŠTO?)

Ostanite mirni, postoji razlog za tu želju (osoba sebe doživljava kao dijete i traži roditeljski dom; osoba se loše osjeća, ne nalazi smisao života i želi ići tamo gdje je potrebna; traži sigurnost, ljubav... pronaći osjećaje i potrebe! Pokušajte što bolje pokriti svakodnevne potrebe.

Preporuka literature:

Različite knjige na temu demencije, odnosno priloge na internetu

Pogledati i video „Krađa”

Pogledati i naš video „Sustavi pamćenja”

Pogledati i video „Suradnja” (pronalaženje smisla)